

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **J. S.**

skazanej z art. 294 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 22 września 2020 r.,

wniosku obrońcy skaranej

o wznowienie postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 26 września 2019 r., sygn. akt II AKa (...)

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 30 marca 2018 r., sygn. akt IV K (...),

postanowił:

1. oddalić wniosek;

2. obciążyć skazaną J. S. kosztami postępowania o wznowienie postępowania, w tym wydatkami w kwocie 20 zł.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 marca 2018 r., sygn. akt IV K (...) J. S. uznana została za winną popełnienia:

1. czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. za co wymierzono jej karę roku pozbawienia wolności oraz 200 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości stawki dziennej na kwotę 10 złotych;

2. czynów z pkt II-VI części wstępnej wyroku zakwalifikowanych: z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (czyny II-V) oraz z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (czyn z pkt VI), przy przyjęciu, że popełnione zostały w warunkach ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 k.k. za co wymierzono jej karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości stawki dziennej na kwotę 10 złotych;
3. czynu z art. 297 § 1 k.k. za co wymierzono jej karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Jednocześnie sąd *meriti* połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności oraz grzywny i orzekł łączną karę 2 lat pozbawienia wolności oraz łączną karę 300 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu stawki dziennej na kwotę 10 złotych.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 26 września 2019 r., sygn. akt II Aka (...) zmienił orzeczenie Sądu pierwszej instancji, przez modyfikację opisów czynów z pkt. I i II zaskarżonego wyroku oraz przywołane w kwalifikacji prawnej wszystkich czynów art. 4 § 1 k.k., a w pozostałym zakresie orzeczenie Sądu Okręgowego utrzymał w mocy.

W dniu 1 czerwca 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanej J. S. o wznowienie postępowania w przedmiotowej sprawie. Podstawą prawną wniosku obrońca uczyniła art. 542 § 1 k.p.k. i art. 540 § 1 pkt 2 ppkt a k.p.k. wywodząc, że po wydaniu prawomocnego orzeczenia w tej sprawie ujawnił się nowy dowód wskazujący na to, że skazana nie popełniła czynu zabronionego, tj. świadek P. S. posiadający istotne informacje odnośnie okoliczności czynów, za które skazana została J. S., które to okoliczności zmierzają do podważenia sprawstwa skazanej. Jednocześnie autorka wniosku wniosła o dopuszczenie dowodów z dokumentów w postaci listu podpisanego przez P. S. , oświadczenia wyżej wymienionego oraz koperty zaadresowanej do J. S. , a także dowodu z przesłuchania w charakterze świadka P. S. przebywającego w Areszcie Śledczym w K. na okoliczność rzeczywistego sprawcy czynu objętego zarzutami.

W konkluzji skarżąca wniosła o wznowienie postępowania, uchylenie zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie J. S. od zarzucanych jej czynów,

ewentualnie – przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G..

W pisemnym stanowisku prokurator Prokuratury Krajowej wniosła o oddalenie wniosku obrońcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podzielić należy w całej rozciągłości stanowisko prokuratora, że złożony w tej sprawie wniosek obrońcy skazanej J. S. o wznowienie postępowania, zakończonego powołanym na wstępie prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...), na uwzględnienie nie zasługuje.

Przypomnieć trzeba, co trafnie zauważył prokurator, że nie każdy ujawniony nowy fakt lub dowód, nawet jeżeli stwarza przypuszczenie o ewentualnej niewinności skazanego, daje podstawę do orzeczenia po myśli art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., lecz wyłącznie taki, który stanowi podstawę graniczącą z pewnością do wniosku o błędności wyroku lub co najmniej podstawę uzasadnionego prawdopodobieństwa uniewinnienia osoby skazanej po wznowieniu postępowania lub też skazania jej za przestępstwo o łagodniejszej sankcji karnej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 grudnia 2008 r., II KO 70/06; z dnia 21 maja 2008 r., V KO 30/08; czy też powołane przez prokuratora z dnia 25 października 2016 r., IV KO 56/16). Rozstrzygające w postępowaniu o wznowienie postępowania jest więc to, czy rzeczywiście po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie ujawniły się „nowe fakty lub dowody”, które w ujęciu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., wskazują na zaistnienie jednej z sytuacji, o jakich mowa w powołanym przepisie.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy zauważyć należy, że możliwość orzeczenia zgodnie z wnioskiem wchodziłaby w grę wyłącznie wówczas, gdyby z takich nowych faktów lub dowodów wynikała jednoznaczna sugestia o pomyłce sądowej, a więc o skazaniu J.S., pomimo, że nie popełniła zarzucanych jej czynów. Takiego jednoznacznego wniosku na podstawie załączonego do wniosku listu i oświadczenia P. S. wyprowadzić się nie da.

Wprawdzie twierdzenia P. S. nie były znane orzekającym w sprawie sądom (skazana, jak twierdzi, również o osobie wyżej wymienionego w toku postępowania sądowego wiedzy nie miała), okoliczność ta jednak sama w sobie nie stanowi

wystarczającej podstawy do uznania tego dowodu za spełniający przesłankę *propter nova* – w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. – a tym samym uzasadniającym, i to w stopniu znacznym, prawdopodobieństwo pomyłki sądów orzekających o odpowiedzialności karnej skazanej.

Podkreślić trzeba, że oświadczenie P. S. , w którym wskazuje siebie jako sprawcę czynów przypisanych J. S. , wyrażając zdziwienie, że została ona skazana „za jego sprawę” nie może doprowadzić do ekskulpacji tej ostatniej. Nie podaje on bowiem żadnych konkretnych dat, czy też konkretnych okoliczności czynów, a nie jest rzeczą sądu procedującego w przedmiocie wniosku o wznowienie postępowania badanie w trybie art. 546 k.p.k., czy osoba wskazana jako świadek ma wiadomości istotne dla rozstrzygnięcia odpowiedzialności karnej skazanej (a do tego w rozpoznawanej sprawie sprowadzałoby się w istocie przesłuchanie P.S.) oraz czy te wiadomości mogą mieć znaczenie przy rozważaniu podstaw do wznowienia postępowania.

Wyrażone w oświadczeniu P. S. stanowisko, na co zasadnie w swoim piśmie zwróciła uwagę prokurator, pozostaje w oczywistej sprzeczności ze zgromadzonymi w sprawie o sygn. IV K (...) Sądu Okręgowego w G. i uznanymi za wiarygodne dowodami. Zgodzić się w szczególności należy z zauważeniem, że niepodobna w niniejszej sprawie uznać, iż czynności ustalone jako podjęte przez J. S., a polegające między innymi na pośrednictwie pomiędzy osobami ubiegającymi się o kredyty a bankami, w tym przygotowywaniem i dostarczaniem dokumentów niezbędnych do wydłużenia kredytu, pozostawały w obszarze działania innej osoby niż ona sama. Wskazują na to zarówno zeznania, mających przecież bezpośredni kontakt ze skazaną kredytobiorców (P. R., M. R. , I. P., A. B. , M. Z.), jak i pracowników banków oraz innych osób mających z nią styczność w związku z podejmowanymi *tempore criminis* przez J. S., a nie jakąkolwiek inną osobę, działaniami. Ustaleń tych, ogólnikowe oświadczenie P. S. nie zmienia i zmienić nie może.

Reasumując, stwierdzić należy, że zaoferowany dowód w realiach niniejszej sprawy, nie może doprowadzić do wznowienia postępowania. Zaprezentowanie powyższego dowodu to w rzeczywistości jedynie pretekst mający doprowadzić do ponownej oceny dowodów i czynienia na tej podstawie odmiennych, niż to uczyniły

w postępowaniu merytorycznym sądy pierwszej i drugiej instancji, ustaleń faktycznych, to natomiast nie leży w kompetencji sądu wznowieniowego.

Uwzględniając powyższe orzeczono jak w pkt. 1 postanowienia, obciążając skazaną (pkt 2 postanowienia) – art. 639 k.p.k. – kosztami postępowania wznowieniowego.